

Anteckningar Kultur Z 2020-05-04 Teams 09.00-12.00

Närvarande:

Ordinarie

Karin Thomasson (mp), Region JH
Lena Johansson (s), Strömsund
Johan Looock (m), Bräcke
Kent Karlsson (m), Region JH
Peter Jansson, (c), Åre
Lena Olsson (c), Berg

Ersättare

Katrin Wissing (mp), Åre
Lennart Skoog (s), Ragunda
Lars-Gunnar Nordlander (s), Härjedalen
Catharina Sundqvist, (kd), Region JH

Tjänstepersoner

Erika Andersson, Krokomb
Louise Öhnstedt, Krokomb
Sanna Hestner, Krokomb
Lena Byström, Östersund
Johan Palm, Östersund
Anna Lundström, Bräcke
Robert Falk, Ragunda
Kerstin Pettersson Schaletzky, Strömsund
Martin Söderström, Åre
Gunhild Åkerblom, Berg
Jimmy Eriksson, Region JH
Ingrid Printz, Region JH
Maria Kumpula, Region JH

Sammanfattning av mötet

- Coronakrisens effekter samt stöd och omställning lokalt, regionalt och nationellt
- Rapporter om Kultur i Norr, samverkansmodellen och arkivutredningen
- Uppföljning regional kulturverksamhet 2019
- Remissutkast Regionala utvecklingsstrategin

1. **Mötets öppnande och föregående sammanträde**

Ordförande öppnade mötet. Inga synpunkter på föregående mötesanteckningar.

2. **Läget med anledning av Covid-19**

Ingrid presenterade förutsättningarna för statens stödpaket till kulturen som omfattar 500 mkr varav 370 mkr fördelas av Kulturrådet. Karin informerade att regionpolitiker har haft möte med kulturministern och kulturdepartementet. Regionerna framhåller vikten av ett andra stödpaket till regioner och regionala verksamheter som ej berörs av aktuella stödåtgärder.

Det finns en uppmaning till kommuner och regioner att regelbundet dokumentera det som sker inom ramen för nuvarande kris, effekter, merkostnader, åtgärder.

Kommunerna redogjorde för påverkan och åtgärder med anledning av Covid-19. En sammanfattning finns i slutet av anteckningarna. Vi uppmanar att inspireras av varandra.ⁱ

Ingrid redogjorde för regionens påverkan och åtgärder. En sammanfattning finns i slutet av anteckningarna.ⁱⁱ

Se även <https://regionjh.se/kultur/covid19> som sammanfattar information om stöd och annat.

3. **Kommunernas frågor**

Inga frågor.

4. **Rapporter**

Kultur i Norr

Karin och Ingrid informerade om status för Kultur i norr-samarbetet. Stort fokus ligger under det första året på att stärka den samiska kulturen och dialog förs med Sametinget och det samiska kulturnätverket Viermie K kring behov och förutsättningar. Dialog förs även med Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) kring arrangörsfrämjande åtgärder och samråd är inplanerat med Riksteatern Norra i samband med Scenkonstdagarna under hösten.

Genomlysning av samverkansmodellen

Det sker en genomlysning av Kultursamverkansmodellen av Kulturrådet men även av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Kulturrådet har fokuserat på processer, rutiner, dialoger och prioriteringar kring de statliga. [Klicka här för att läsa mer om Kulturrådets genomlysning](#). SKR presenterar ett antal ståndpunkter när det gäller samverkansmodellen som finns att läsa här. [Klicka här för SKRs ståndpunkter](#).

Regionens svar på arkivutredningen

Jimmy presenterade regionens svar på arkivutredning utifrån kopplingen till Kultursamverkansmodellen. Utredningen föreslår nya statsbidrag till arkivcentrumbildningar samt till den enskilda arkivsektorn genom samverkansmodellen. Regionen välkomnar detta och ser positivt på en generell förstärkning av modellen men saknar en diskussion om eventuell ekonomisk motpresentation för detta.

5. Kultur och hälsa

Kultur och hälsa-seminariet flyttas fram till 11 september kl 10-15. Upplägget kvarstår tills vidare.

En motion om Kultur på recept har inkommit till regionfullmäktige. Den bereds av hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden får möjlighet att yttra sig. Beslut på motionen kommer under hösten.

6. Uppföljning av regional kulturverksamhet 2019

Jimmy presenterade uppföljningen av regional kulturverksamhet för 2019. Den bygger på regionens redovisning till staten i enlighet med kultursamverkansmodellen men vi har valt att ta med samtliga regionala verksamheter som redovisar i den nationella Kulturdatabasen. Sammanfattningsvis så har vi ökat antalet publik och deltagare sedan 2018. De regionala verksamheterna sysselsätter 142,5 årsarbetskrafter och omsätter drygt 150 mkr varav en tredjedel är regional finansiering.

Det finns en diskussion kring mätetalen för regional spridning av kulturverksamhet. Nuvarande mått/mål är minst 50% utanför Östersunds kommun vilket har tillkommit för att säkerställa ett demokratiskt utbud till hela länet. Med ett sådant mått/mål så skulle 100% av scenkonstverksamheten kunna läggas i exempelvis Åre och därmed kunna betrakta måttet/målet som nått. Ambitionen är naturligtvis att nå alla kommuner på likvärdiga villkor. Det övergripande målet är Kultur för alla i hela länet och det är det vi måste följa upp på ett rimligt sätt. Det går att ta ut statistik för verksamhet per kommun och vi funderar vidare på ett bra sätt att presentera detta.

En annan diskussion handlade om antalet beviljade bidragsansökningar som har minskat. Det beror på något färre ansökningar med en högre kvalitet och i några fall större projektansökningar. Vi strävar hela tiden efter en bra fördelning över länet. Dock skulle vi önska fler ansökningar från Ragunda, Bräcke och Härjedalens kommuner. Kommunerna upplever som regel inte ett minskat söktryck med undantag från Östersund.

Se även bilaga.

7. Remissutkast av den regionala utvecklingsstrategin

Maria Kumpula presenterade processen och remissutkastet av den reviderade regionala utvecklingsstrategin (RUSen). Tidplanen är något reviderad med remissperiod 12 maj till 16 oktober. Planen är ett beslut i regionfullmäktige i februari 2021.

Revideringen har handlat om en systemomställning i hur vi kan tänka kring hållbar regional utveckling. RUSen blir, enligt förslaget, en målbild för 2050 där människan, medborgaren och invånaren, sätts i centrum. Övergripande prioriteringar är samverkansprioriteringar där flera sakområden måste samverka för att nå bästa effekt. Planeringsverktyget blir framsynthet och en metod för att arbeta med RUSen blir backcasting. Andra regionala strategier blir direkt kopplade till RUSen och innehåller de kortsiktigare samhällsmålen inom varje sakområde. Territoriella (kommunala?) strategier ger kraft till arbetet med regional utveckling ur platsers förutsättningar och styrkor.

Diskussionen handlade mycket om kulturens roll i RUSen där vi välkomnar ett förhållningssätt som utgår från människan. Relationen mellan Kultur och Bibliotek utgår från att biblioteken är lagstadgade verksamheter med egen plan samt att det är den enda verksamhet som vi, kommuner och region, helt och hållet styr över. Alla andra delar i RUSen innefattar andra aktörer, föreningar, företag och organisationer.

Den regionala Kulturplanen blir ett verktyg i arbetet med att förverkliga RUSen och det underlag som vi har tagit fram i vårt eget RUS-projekt är bra som utgångspunkt i det arbetet. [Klicka här för att läsa mer om kulturens RUS-projekt, KRUS.](#)

Anna sammanfattar det hela på ett bra sätt: "Kultur är utmärkt som utgångspunkt i förändringsarbete - det kräver nämligen en föreställningsförmåga."

Se även bilaga.

8. Övriga frågor

Nästa möte är måndag 31 augusti kl 13.30-14.30

Jimmy Eriksson
Kultursamordnare, Region Jämtland Härjedalen

Bilagor

Uppföljning regional kulturverksamhet 2019 (pdf)
Revideringen av regionala utvecklingsstrategin (pdf)

i **Kommunerna**

Sammanfattning – ställa om istället för att ställa in.

Åre – Ställt in kulturskolans aktiviteter, personal går in i grundskolan. Kortare öppettider på biblioteken, minskat besöksstryck. Utlåning av streamade filmer via lånekortet som varit mycket lyckat. Fritidsanläggningar håller öppet.

Krokom (komplettering via mail) – Kulturskolan har digitaliserade uppvisningar för föräldrar. Biblioteken öppna, tittar på digitala alternativ samt fjärrutlåning. En fritidsgård igång. Nolltaxa i kommunens lokaler som är mest gynnsam för idrottsföreningar, vissa bygdegårdsföreningar kommer kämpa med sina fasta kostnader när deras intäkter försvinner. Enkät för att se hur krisen slår mot föreningslivet. Behållna bidrag, bidragsnivåer utifrån 2019 och inte minskade antal arrangemang etc. 2020. Stöttar i att söka medel från kulturrådet och riksidrottsförbundet. Kultur på äldreboenden och LSS med lokala artister. Det finns en frivilligsamordnare som ser över och koordinerar de ideella insatserna och försöker stötta med information. Prövar livesändning av barnkultur till förskolor och startar en Youtubekanal inspirerade av Berg.

Östersund – Inga problem vad gäller lokaler för kultur då kommunen bekostar detta. Bibliotek och kulturskola pågår som vanligt, mindre besöksstryck. Ställer om utlåningsprocessen med andra sätt att kunna få sina lånade medier. Idrottsverksamhet pågår i regel utomhus. Extra medel skjuts till i stöd till föreningslivet för verifierbara kostnader i samband med arrangemang. Ej återkrav av beviljade bidrag.

Strömsund – Kulturskolan fortsätter med vissa begränsningar. Upptredanden är inställda. Planeringar livesändningar till äldreboenden. Fritidsgårdarna och biblioteken är stängda men bokbilen kör enligt schema. Uppmanar föreningar att ställa om istället för att ställa in.

Ragunda – Biblioteken har öppet som vanligt med alternativa lånemetoder, exempelvis bokkassar vid entrén. Kulturskolan ställer in evenemang och modifierar sina scheman. Hembygdsföreningar kan drabbas hårt under sommaren Dialog förs med politiken kring detta. Man uppmanar aktörer till alternativa lösningar.

Bräcke – Höjd servicenivå på biblioteken. Kulturskolan pågår som vanligt med möjlighet att kunna välja att ställa in. Omplacering av personal till grundskolan. Planerar att livesända skolavslutningen (efter idé från Ånge). Utomhuskonserter på äldreboenden i samverkan med studieförbund. Ej återkrav av beviljade bidrag. Föreningar som äger fastigheter får söka om anstånd på kommunala fakturor (VA/Renhållning) på samma sätt som företagen. Funderar mycket på att få till en bra omstart efter coronakrisen. Anna sitter med i referensgrupp på SKR med fyra övriga kommunala kulturchefer.

Berg – Nya lokaler för bibliotek i Hackås och Myrviken. Stängt dagtid i Rätan. Möjlighet att leverera låneböcker och utlåning av streamade filmer på nätet. Kulturskolan pågår som vanligt. "Kulturen hälsar på" är ett program med

streamade aktiviteter och, filmer och program på kommunens Youtubekanal. Mycket uppskattat på äldreboenden. Föreningen ArrEvent har en mobil scen (4*6 m) som är tillgänglig att hyra i hela länet.

Härjedalen – Ändrade öppettider på biblioteken. Stängda idrotts- och gymnastikhallar. Kulturskolan pågår som vanligt.

ii **Regionen**

Allvarligt läge främst för enskilda kulturskapare och personalintensiva institutioner. Stiftelsen Jamtli intäktsbortfall på ca 10-15 mkr om sommaren Historieland ställs in. Regionen och Östersunds kommun har hanterat förskottsutbetalning till Jamtli för att förbättra likviditet. Estrad Norrs sommarproduktion LappNils flyttas fram ett år vilket innebär inkomstbortfall om ca 1,5 mkr. Anställda i inställda produktioner har i största möjliga mån erhållit lön i minst två månader. Norrlands nätverk för musikteater och dans har ställt in turnéverksamhet och skjuter produktion och turnéer framåt. Produktionsbudgetar har redan använts till stor del.

Omställningar av föreställningar och aktiviteter, ex Estrad Norrs digitala scen och virtuella konserter. Ambitionen är att stå kvar vid ingångna avtal med fria kulturlivet. Konstinköp prioriteras under våren för att stötta konstlivet. Bidrag hanteras i vanlig ordning med möjlighet att flytta fram aktiviteter. Ej återkrav av bidrag som ej använts till följd av coronakrisen. Särskild utlysning av Snabbstöd, krismedel för att mildra effekterna för kulturskapare. Två enkäter har gått ut till kulturskapare och KKN-företag. Vi använder ett samverkansorienterat arbetssätt och har löpande dialog med institutioner, kommuner, föreningar, näringsliv, kulturskapare, branschorganisationer, SKR, norrlandslänen, Kulturrådet och andra myndigheter.